

EL LLENGUATGE

**Tots
sinó tu**

La diferència entre l'ús de la conjunció *sinó* i el del conjunt *si no*, el qual no és *sinó* la coincidència del mot condicional *si* i la partícula negativa *no*, sembla ben definida, i si encara es produeixen algunes vacil·lacions en aquest ús no és pas perquè la diferència entre *sinó* i *si no* hagi estat poc explicada i perquè manquin els manuals de consulta en què hom pugui resoldre els seus dubtes. Un dels punts en què s'insisteix quan es tracta d'establir els diversos casos de l'ús de la conjunció *sinó* és que depèn sempre, o gairebé sempre, d'oracions negatives. Naturalment, aquest «gairebé» té la seva importància i el fet que algunes vegades, considerant aquesta importància escassa, se'n prescindeixi, pot induir a fer dubtar de la correcció de les frases, si bé poc usuals, tanmateix possibles, en què *sinó* depèn d'una oració no negativa.

Com a exemples de *sinó* darrera una oració afirmativa, Fabra indica, a la Gramàtica dita de l'Institut, *Tots s'ofegaren sinó ell*, i Badia i Margarit *Habitualment tots aplaudeixen sinó ell*. Observem, doncs, que en aquests casos *sinó* és usat amb el mateix valor amb què hi hauríem usat *menys* o *llevat* (o *llevat de*), és a dir, amb valor exclusiu, indicant una excepció a allò que s'ha afirmat abans. Així, la gènesi d'aquestes construccions, i que diríem que les justifica, sembla la següent: Trobem normalment la conjunció *sinó*, després d'oracions negatives, en construccions com *No em va saludar ningú sinó ella* o *No ho sabia cap membre de la junta sinó el secretari*, en què la negació de l'oració inicial afecta tot un conjunt determinat de persones. Si transformem aquestes oracions en unes altres de valor afirmatiu —en què l'afirmació afecti també tot un conjunt determinat de persones—, tenim *Em va saludar tothom sinó ella* i *Tots els membres de la junta ho sabien sinó el secretari*.

Com hem dit, l'ús de *sinó* després d'oracions afirmatives es limita a aquests casos. És evident que una construcció com *No era en Lluís sinó en Pere* no admetria una transformació com les que hem operat. Observem, tant en l'exemple de Fabra com en el de Badia, el quantitatiu *tots* subjecte de l'oració afirmativa. Anàlogament, una oració com *No se'n fan enlloc sinó al bosc de les Vives* (amb una negació inicial absoluta de lloc) es podria transformar en *Se'n fan a tot arreu sinó al bosc de les Vives*.